Imports

```
import pandas as pd
import numpy as np
import geopandas as gpd
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt
from itables import init_notebook_mode
import itables
import warnings
warnings.filterwarnings("ignore", "use_inf_as_na")
init_notebook_mode(all_interactive=True)
import plotly.express as px
```

Ładowanie danych

Przegląd danych

```
In [ ]: itables.show(df)
```

10 v entries per page

WHO Region 🔷	ISO3 🌲	WHO Country Name	
Eastern Mediterranean Region	AFG	Afghanistan	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	
European Region	ALB	Albania	

Showing 1 to 10 of 546 entries (downsampled from 32,191x15 to 546x15 as maxBytes=65536)

Biblioteka ITables 2.0 stanowi użyteczne narzędzie - można przeglądać dane łatwiej niż za pomocą scrollowania i zadecydować ile chcemy ich widzieć na raz. Nie jest ona bezwzględnie potrzebna do analizy danych, ale na pewno stanowi ułatwienie pod względem czytelności i przejrzystości.

```
In [ ]: df.info()
```

<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 32191 entries, 0 to 32190
Data columns (total 15 columns):

Data	COTUMNIS (COCAT IS COTUMNIS).		
#	Column	Non-Null Count	Dtype
0	WHO Region	32190 non-null	object
1	ISO3	32191 non-null	object
2	WHO Country Name	32191 non-null	object
3	City or Locality	32191 non-null	object
4	Measurement Year	32191 non-null	int64
5	PM2.5 (μg/m3)	15048 non-null	float64
6	PM10 (μg/m3)	21109 non-null	float64
7	NO2 $(\mu g/m3)$	22200 non-null	float64
8	PM25 temporal coverage (%)	7275 non-null	float64
9	PM10 temporal coverage (%)	5381 non-null	float64
10	NO2 temporal coverage (%)	19890 non-null	float64
11	Reference	32186 non-null	object
12	Number and type of monitoring stations	8758 non-null	object
13	Version of the database	32191 non-null	int64
14	Status	0 non-null	float64

dtypes: float64(7), int64(2), object(6)

memory usage: 3.7+ MB

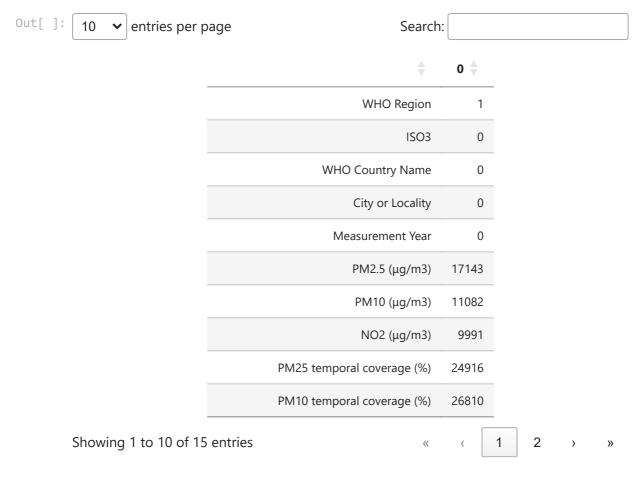
In []:	<pre>df.describe()</pre>					
Out[]:	*	Measurement Year 🏺	PM2.5 (μg/m3) 🏺	PM10 (μg/m3) 🏺	NO2 (μg/m3) 🏺	P
	count	32191	15048	21109	22200	
	mean	2015.579354	22.92032	30.533252	20.619336	
	std	2.752654	17.925906	29.312756	12.133388	
	min	2000	0.01	1.04	0	
	25%	2014	10.35	16.98	12	
	50%	2016	16	22	18.8	
	75%	2018	31	31.3	27.16	
	max	2021	191.9	540	210.68	
4					•	

Mimo widocznych wartości odstających zdecydowano o nieusuwaniu ich, ponieważ mogłoby to uniemożliwić zaobserwowanie ważnych wniosków - zanieczyszczenia mogą być na pewnych terenach ekstremalne.

Wartości NaN

```
In [ ]: print("Ilość wszystkich wierszy:", len(df))
    df.isna().sum()
```

Ilość wszystkich wierszy: 32191

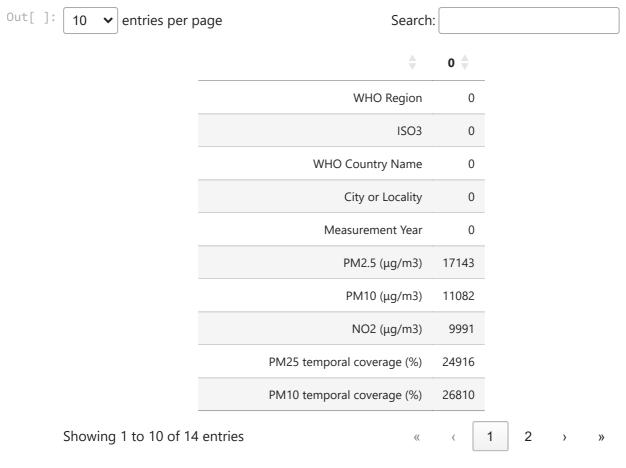
Kolumna Status składa się tylko z NaN - można ją bezpiecznie usunąć. Kolumny WHO Region i Reference mają bardzo małą ilość NaN (<5%), te wiersze można wypełnić odpowiednimi informacjami (WHO Region - European Region dla Liechtensteinu) lub usunąć (Reference - brak informacji o tym, jak je wypełnić). Inne kolumny mają wiele wartości NaN (około > 10 000), więc zostaną pozostawione bez zmian. Są to najważniejsze kolumny dotyczące parametrów PM2.5, PM10 oraz NO2, więc można domyślać się, że istnieją braki w odczytywanych wartościach na czujnikach. Niestety sporo danych dotyczących pokrycia (części roku, w której zbierane są dane) również brakuje.

```
In [ ]: df.drop(columns=['Status'], inplace=True)
In [ ]: print(df["WHO Region"].unique())
    df.loc[df["WHO Region"].isna(), "WHO Region"] = 'European Region'
    ['Eastern Mediterranean Region' 'European Region' 'Region of the Americas'
    'Western Pacific Region' 'South East Asia Region' 'African Region' nan]
In [ ]: df.loc[df["Reference"].isna(), :] # ISO3 = QAT
```

```
Out[]:
                               WHO Region 🔷
                                                 ISO3 ♦
                                                             WHO Country Name 🔷
                                                                                       City or Locality $\rightarrow$
           28209
                   Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                                                    Doha
                                                                              Qatar
           28210
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
                                                     QAT
           28211
                    Eastern Mediterranean Region
                                                                                                    Doha
                                                                              Qatar
           28212
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
           28213
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
          df.loc[df["ISO3"]=="QAT", :]
Out[ ]:
                                                 ISO3 ♦
                               WHO Region 🔷
                                                             WHO Country Name
                                                                                       City or Locality 

           28208
                   Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                Al-Bidda
           28209
                                                                                                    Doha
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
           28210
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
           28211
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
           28212
                   Eastern Mediterranean Region
                                                                                                    Doha
                                                      QAT
                                                                              Qatar
           28213
                    Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                    Doha
           28214
                   Eastern Mediterranean Region
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                           Madinat Khaifa
                                                      QAT
                                                                              Qatar
                                                                                                Muaither
           28215
                    Eastern Mediterranean Region
          df.dropna(subset=["Reference"],inplace=True)
          # Double-check
In [ ]:
          print("Number of rows in the dataframe:", len(df))
          df.isna().sum()
```

Number of rows in the dataframe: 32186

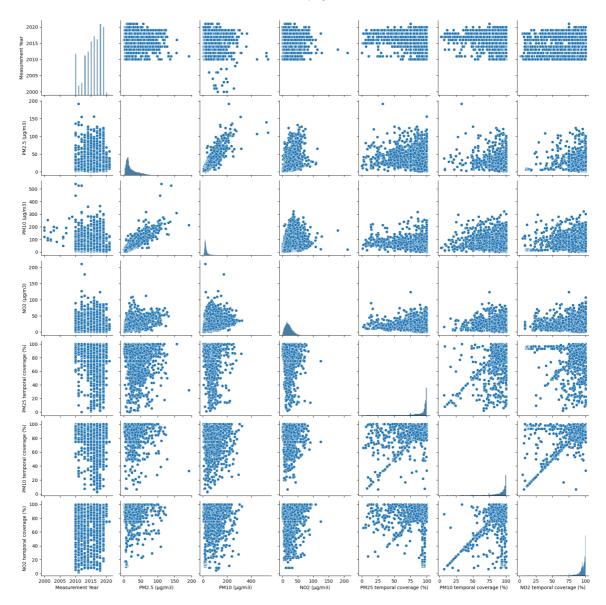
Dodatkowa selekcja cech - zdecydowano odrzucić kolumnę Version Of The Database, ponieważ nie wnosi ona nic merytorycznego do analizy.

```
In [ ]: df.drop(columns=["Version of the database"], inplace=True)
```

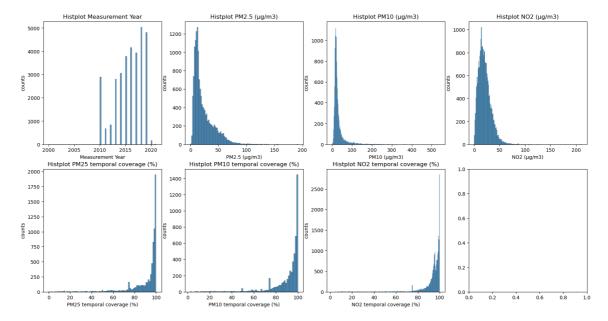
Wizualizacje

Poniżej przedstawiono podstawowe wizualizacje danych (pairplot, histplot, heatmap), aby lepiej zrozumieć ich charakter przed dalszą analizą. Przedstawiono również jak wyglądają zanieczyszczenia dla poszczególnych lat i jak wyglądał coverage.

```
In [ ]: sns.pairplot(df)
   plt.show()
```


Na pairplotcie widać relacje między zmiennymi oraz histogram każdej z nich. Zależność liniową widać pomiędzy PM2.5 oraz PM10. NO2 również posiada w jakimś stopniu zależność do PM2.5 jak i PM10, ale tego typu zależnośći zostaną zbadane dokładniej w dalszej kolejnośći. Histogramom przyjrzyjmy się dokładniej poniżej.

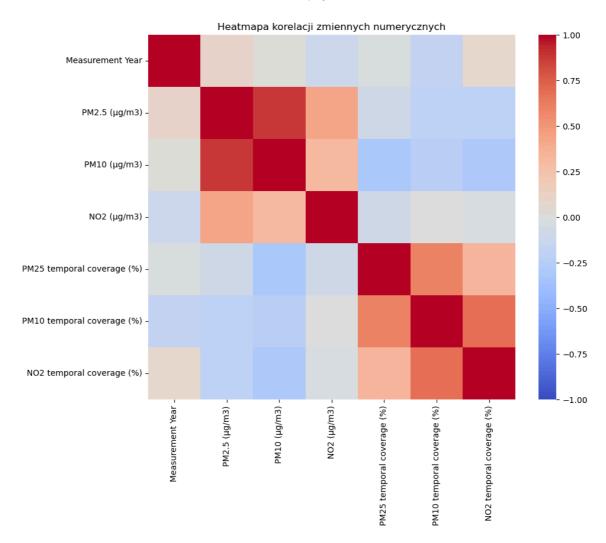
Pierwszym wnioskiem jest obserwacja na temat czasu kiedy były zbierane dane - sensowna ilość obserwacji zaczyna pojawiać się dopiero od 2010 roku (być może wtedy nastąpił skok technologiczny dotyczący czujników lub pojawiła się większa ich dostępność na świecie). Obserwacje sprzed 2010 zostaną usunięte. Warto zauważyć, że w latach 2011-12 zanotowano spadek obserwacji a następnie nagły skok aż do 2020 kiedy wybuchła pandemia (spadek obserwacji może wynikać właśnie z niej i powodanego przez nią kryzysu na świecie - były wtedy ważniejsze sprawy do monitorowania niż jakość powietrza). Jeśli chodzi o zmiennie dotyczące PM2.5, PM10 oraz NO2 mają one rozkłady prawoskośne, natomiast wykresy dotyczące pokrycia mają rozkłady lewoskośne. To dobrze, ponieważ im mniejsze zanieczyszczenie tym lepiej dla świata, a im większe pokrycie tym lepiej, bo dane są dokładniejsze i pozwalają na bardziej wiarygodne analizy.

```
In []: df2010 = df[df['Measurement Year']>=2010].reset_index(drop=True)
    print(len(df), len(df2010)) # niewielka róznica około 20 rekordów

32186 32165

In []: numeric_columns = df2010.select_dtypes(include=['float64', 'int64'])

    correlation = numeric_columns.corr()
    plt.figure(figsize=(10, 8))
    sns.heatmap(correlation, cmap='coolwarm', fmt=".2f", vmin=-1, vmax=1)
    plt.title('Heatmapa korelacji zmiennych numerycznych')
    plt.show()
```


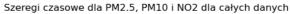
Z heatmapy wypływa podobny wniosek jak z pairplotu - występuje związek między PM2.5 oraz PM10, a w mniejszym stopniu między NO2 oraz PM2.5 jak i NO2 oraz PM10. Podobnie dla tych samych par wygląda sytuacja dla zmiennych dotyczących pokrycia.

Poniżej przedstawiono jak wygląda zanieczyszczenie na przestrzeni lat.

```
In [ ]: columns = ['PM2.5 (μg/m3)', 'PM10 (μg/m3)', 'NO2 (μg/m3)']
    plt.figure(figsize=(10, 6))

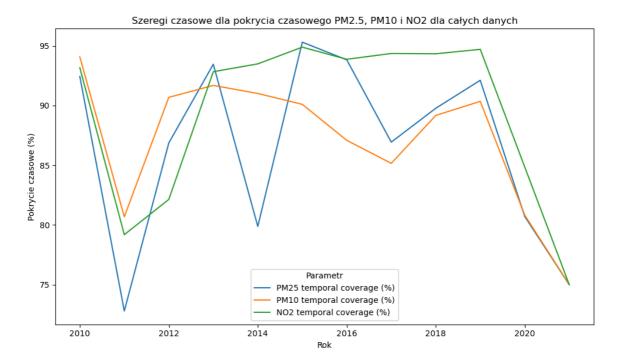
for column in columns:
        sns.lineplot(data=df2010, x='Measurement Year', y=column, label=column, erro

plt.title('Szeregi czasowe dla PM2.5, PM10 i NO2 dla całych danych')
    plt.xlabel('Rok')
    plt.ylabel('Wartość')
    plt.legend(title='Parametr')
    plt.tight_layout()
    plt.show()
```


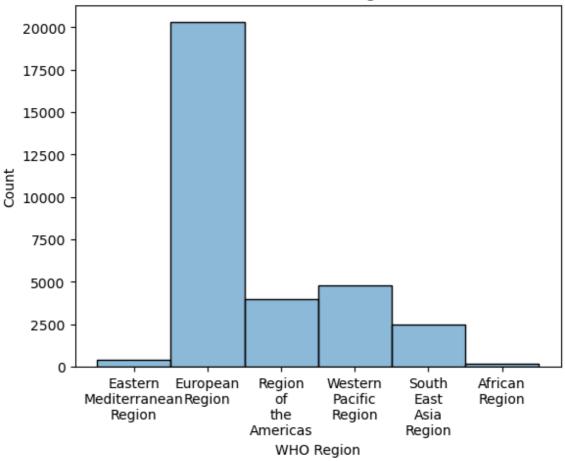
Największe zanieczyszczenie powoduje PM10, natomiast PM2.5 oraz NO2 wypadają dosyć podobnie. Można zauważyć, że nie ma wielu wspólnych tendencji dla wszystkich 3 parametrów na raz - ewentualnie stosunkowa stabilność w latach 2014-2017.

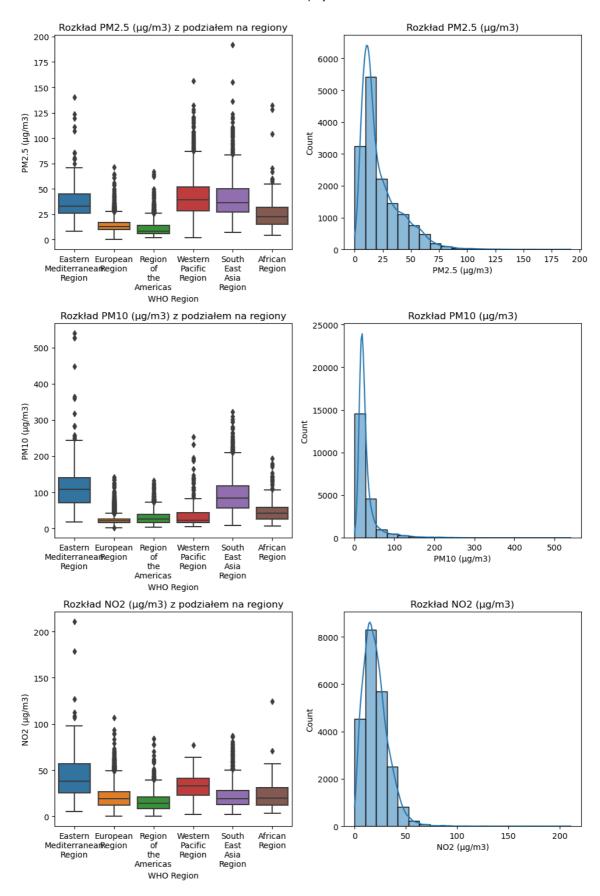
Dla NO2 pokrycie wygląda najstabilniej - dane po podejrzanych latach 2011-12 utrzymywał się aż do pandemii na stałym wysokim poziomie, dane były zbierane przez więcej niż 90% czasu w roku. Najmniej stabilnie przedstawia się PM2.5, może to wynikać z jakości czujników lub problemów technicznych.

Analiza na poziomie regionów

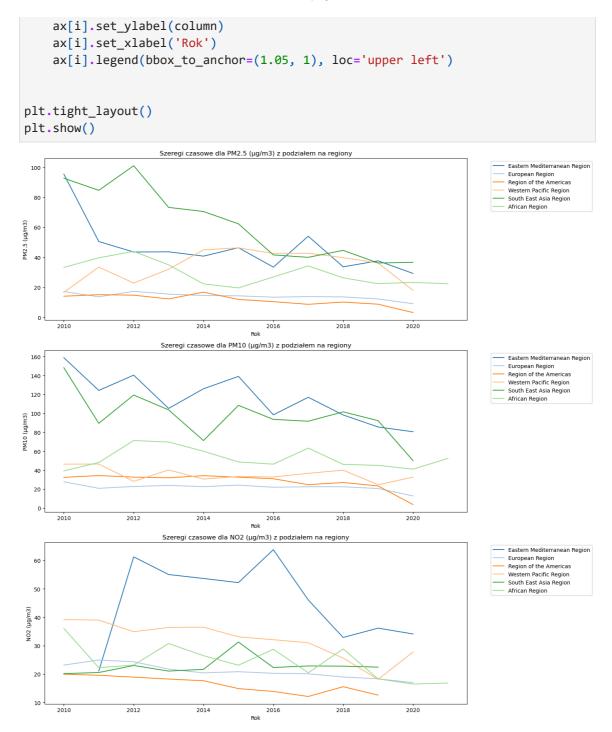

W regionie europejskim zebrano zdecydowanie najwięcej danych, należy pamiętać o tym podczas dalszych analiz - gdy patrzymy na dane całościowo może wystąpić "europejski bias". Poniżej przedstawionio wykresy pudełkowe zmiennych PM2.5, PM10, NO2 z podziałem na regiony oraz rozkładem danej zmiennej dla odniesienia.

Z wizualizacji można zauważyć, że większość obserwacji skupia się wokół mniejszych wartości, ale widać sporo outlierów w górnej części wykresów pudełkowych.

```
In [ ]: fig, ax = plt.subplots(3, 1, figsize=(15, 15))
    for i, column in enumerate(columns):
        sns.lineplot(data=df2010, x='Measurement Year', y=column, hue='WHO Region',
        ax[i].set_title(f'Szeregi czasowe dla {column} z podziałem na regiony')
```


Napawającym optymizmem wnioskiem jest to, że z czasem zanieczyszczenie ma tendencje do spadku (wszystkie 3 parametry).

Analiza na poziomie krajów

```
In [ ]: len(df2010['WHO Country Name'].unique())
Out[ ]: 118

Krajów jest za dużo, aby czytelnie zwizualizować ich cechy. Postanowiono wybrać po 2
    kraje dla każdego regionu z największą ilością rekordów, aby były reprezentatywne.

In [ ]: def top_countries_with_counts(group):
    counts = group['WHO Country Name'].value_counts().nlargest(2)
```

```
return list(zip(counts.index, counts.values))

top_countries_by_region = df2010.groupby('WHO Region').apply(top_countries_with_
top_countries = [country[0] for sublist in top_countries_by_region['Top Countrie
top_countries = list(set(top_countries))

df_countries = df2010[df2010['WHO Country Name'].isin(top_countries)]
print(len(df_countries))
top_countries_by_region
```

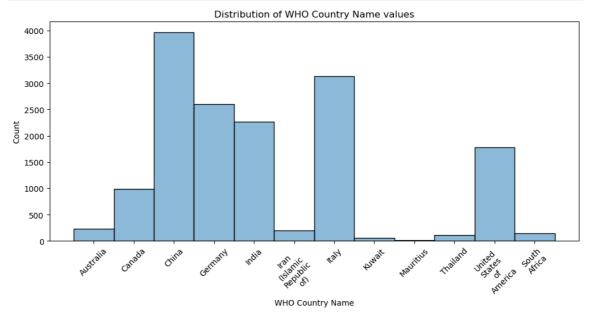
15492

-			-	-	
()	1.1	+		- 1	0
\cup	u	L		- 1	0

WHO Region 🔷	Top Countries 🔷
African Region	[(South Africa, 145), (Mauritius, 11)]
Eastern Mediterranean Region	[(Iran (Islamic Republic of), 204), (Kuwait, 62)]
European Region	[(Italy, 3129), (Germany, 2601)]
Region of the Americas	[(United States of America, 1776), (Canada, 986)]
South East Asia Region	[(India, 2265), (Thailand, 110)]
Western Pacific Region	[(China, 3967), (Australia, 236)]

Warto zauważyć, że dla Afryki mamy bardzo mało obserwacji w porównaniu do innych regionów - aby o tym pamiętać pozostawiono wybrane kraje do dalszej analizy. Poniżej rozkład wartości dla wybranych państw.

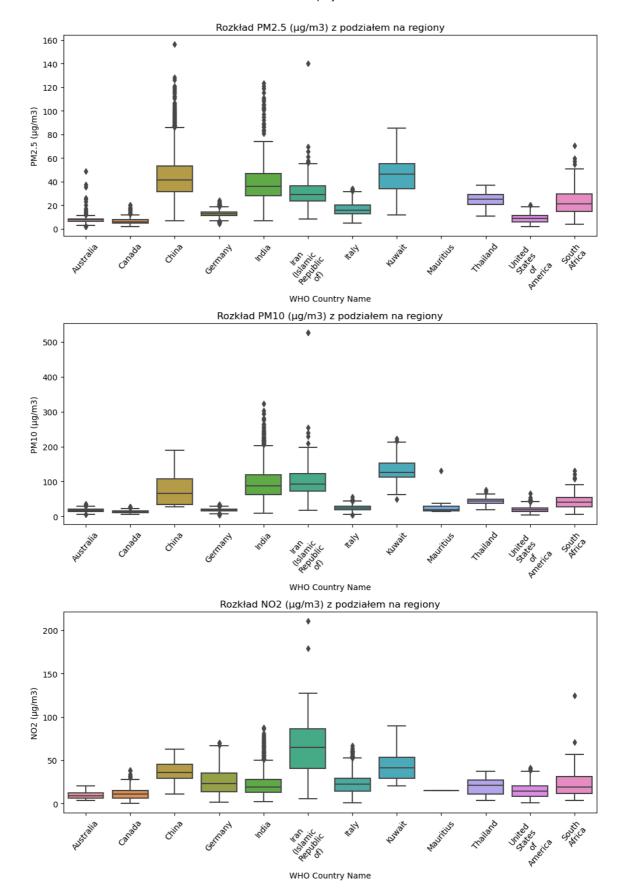
```
In [ ]: x_ticks = [x.replace(" ", "\n") for x in df_countries["WHO Country Name"].unique
    fig, ax = plt.subplots(1,1,figsize=(12,5))
    sns.histplot(ax=ax,data=df_countries, x="WHO Country Name",bins=20, alpha=0.5)
    plt.xticks(ticks=np.arange(len(x_ticks)),labels=x_ticks, rotation=45)
    plt.title(f'Distribution of WHO Country Name values')
    plt.show()
```



```
In [ ]: columns = ['PM2.5 (\mug/m3)', 'PM10 (\mug/m3)', 'NO2 (\mug/m3)'] fig, ax = plt.subplots(3,1, figsize=(10,15))
```

```
for i, column in enumerate(columns):
    sns.boxplot(data=df_countries, y=column, x='WHO Country Name', ax=ax[i])
    ax[i].set_xticks(ticks=np.arange(len(x_ticks)), labels=x_ticks)
    ax[i].set_title(f'Rozkład {column} z podziałem na regiony')
    ax[i].set_xticklabels(x_ticks, rotation = 50)

plt.tight_layout()
plt.show()
```


Podobnie jak przy analizie regionów widać, że większość wartości skupia się w dolnej części boxplotów. Natomiast na tym poziomie granularności widać rozbieżności w ilości pomiarów dla poszczególnych regionów.

```
fig, ax = plt.subplots(3, 1, figsize=(15, 15))
for i, column in enumerate(columns):
    sns.lineplot(data=df_countries, x='Measurement Year', y=column, hue='WHO Countries')
```

```
ax[i].set_title(f'Szeregi czasowe dla {column} z podziałem na reprezentatywn
        ax[i].set_ylabel(column)
        ax[i].set_xlabel('Rok')
        ax[i].legend(bbox_to_anchor=(1.05, 1), loc='upper left')
plt.tight_layout()
plt.show()
                                Szeregi czasowe dla PM2.5 (µg/m3) z podziałem na reprezentatywne kraje
                                                                                                                                     India
                                                                                                                                     Iran (Islamic Republic of)
                                                                                                                                     Mauritius
Thailand
United States of America
   40
                                                                                                                                     South Africa
                            2012
                                Szeregi czasowe dla PM10 (µg/m3) z podziałem na reprezentatywne kraje
                                                                                                                                     Canada
China
  140
  120
                                                                                                                                     India
                                                                                                                                    - India
- Iran (Islamic Republic of)
- Italy
- Kuwait
- Mauritius
- Thailand
  100
PM10 (µg/m3)
  80
                                                                                                                                     United States of America
                                                                                                                                     South Africa
  60
         2010
                            2012
                                                                  2016
                                                                                      2018
                                                                                                         2020
                                           owe dla NO2 (μg/m3) z podzi
                                                                                                                                     Australia
Canada
                                                                                                                                     China
                                                                                                                                     India
(µg/m3)
                                                                                                                                     Mauritius
                                                                                                                                     Thailand
                                                                                                                                     United States of America
NO2
  20
         2010
                            2012
                                                                                      2018
                                                                                                         2020
```

Analiza na poziomie miast

```
In [ ]: len(df2010['City or Locality'].unique())
```

Out[]: 6871

Analogicznie jak dla miast zostaną wybrane tylko reprezentatywne państwa w oparciu o regiony.

```
In [ ]:
    def top_cities_with_counts(group):
        counts = group.groupby(['City or Locality', 'WHO Country Name']).size().nlar
        return list(zip(counts.index.get_level_values(0), counts.index.get_level_val

        top_cities_by_region = df2010.groupby('WHO Region').apply(top_cities_with_counts
        top_cities = [city[0] for sublist in top_cities_by_region['Top Cities'] for city
```

```
top_cities = list(set(top_cities))

df_cities = df2010[df2010['City or Locality'].isin(top_cities)]
print(len(df_cities))
top_cities_by_region
```

146

Out[]: WHO Region • Top Cities

[(Ethekwini, South Africa, 13), (Gert Sibande, South Africa, 1	African Region
[(Tehran, Iran (Islamic Republic of), 11), (Abu Dhabi, United Arab Emirates,	Eastern Mediterranean Region
[(Avully, Switzerland, 17), (Basel, Switzerland, 1	European Region
[(Lima, Peru, 12), (Albuquerque (Nm), United States of America, 1	Region of the Americas
[(Bhubneshwar, India, 10), (Chittagong, Bangladesh, 1	South East Asia Region
[(Seoul, Republic of Korea, 13), (Busan, Republic of Korea, 1	Western Pacific Region

Jako, że dane są zbierane co rok, a widać wartości np. 17 to widać, że coś jest nie w porządku, postanowiono przyjrzeć się danym.

In []: df_cities
Out[]: 10 ✓ entries per page

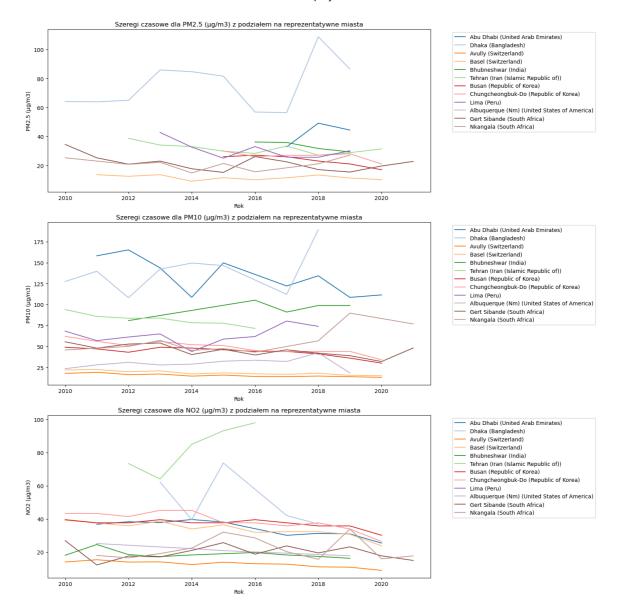
WHO Region 🔷	ISO3 🏺	WHO Country Name	City or Locality
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
Eastern Mediterranean Region	ARE	United Arab Emirates	Abu Dhabi
South East Asia Region	BGD	Bangladesh	Chittagong
	Eastern Mediterranean Region	Eastern Mediterranean Region ARE	Eastern Mediterranean Region ARE United Arab Emirates Eastern Mediterranean Region ARE United Arab Emirates

Showing 1 to 10 of 146 entries

Dane zawierają duplikaty z różnicą jedynie w kolumnie Number and type of monitoring stations. Jako, że kluczowe parametry są te same postanowiono pozbyć się tej kolumny a

następnie usunąć duplikaty.

```
In [ ]: df_unique = df2010.drop(columns=['Number and type of monitoring stations'])
         df_unique = df_unique.drop_duplicates()
         print(len(df2010),len(df_unique))
         32165 32069
         Widać, że zniknęło około 100 rekordów - nie ma to większego wpływu na poprzednie
         analizy, więc nie wprowadzano żadnych korekt.
In [ ]: top_cities_by_region = df_unique.groupby('WHO Region').apply(top_cities_with_cou
         top_cities = [city[0] for sublist in top_cities_by_region['Top Cities'] for city
         top_cities = list(set(top_cities))
         df_cities = df_unique[df_unique['City or Locality'].isin(top_cities)]
         print(len(df_cities))
         top_cities_by_region
         130
Out[]:
                    WHO Region 🖣
                                                                                         Top Cities
                       African Region
                                                   [(Gert Sibande, South Africa, 12), (Nkangala, South Africa,
          Eastern Mediterranean Region
                                      [(Tehran, Iran (Islamic Republic of), 11), (Abu Dhabi, United Arab Emirates
                    European Region
                                                             [(Avully, Switzerland, 11), (Basel, Switzerland,
                Region of the Americas
                                              [(Lima, Peru, 12), (Albuquerque (Nm), United States of America,
                South East Asia Region
                                                           [(Bhubneshwar, India, 10), (Dhaka, Bangladesh,
                Western Pacific Region
                                      [(Busan, Republic of Korea, 11), (Chungcheongbuk-Do, Republic of Korea,
In [ ]: fig, ax = plt.subplots(3, 1, figsize=(15, 15))
         for i, column in enumerate(columns):
             sns.lineplot(data=df_cities, x='Measurement Year', y=column, hue='City or Lo
             handles, labels = ax[i].get legend handles labels()
             new_labels = [f"{label} ({df_cities[df_cities['City or Locality'] == label][
             ax[i].legend(handles, new_labels, bbox_to_anchor=(1.05, 1), loc='upper left
             ax[i].set_title(f'Szeregi czasowe dla {column} z podziałem na reprezentatywn
             ax[i].set_ylabel(column)
             ax[i].set_xlabel('Rok')
         plt.tight layout()
         plt.show()
```


Mapa

```
In [ ]: mean_pollution = df_unique.groupby(['WHO Country Name','ISO3'])[['PM2.5 (µg/m3)'

for col in columns:
    fig = px.choropleth(
        mean_pollution,
        locations='ISO3',
        locationmode='ISO-3',
        color=col,
        hover_name='WHO Country Name',
        projection='natural earth',
        title=f'Średnie wartości {col} dla całości danych (lata 2010-2021)'
    )

    fig.show()
```

Na pytania wylistowane na UPELu częsciowo odpowiedzinao w komentarzach i analizach powyżej. Poniżej jednak znajduje się podsumowanie i wypunktowane najważniejsze wnioski:

- dane obejmują (po oczyszczeniu) okres czasu 2010-2021
- ilość czujników z czasem zwiększa się co jest dość logiczne, z czasem kraje rozwijają się mimo wszystko kraje biedne są w dużo gorszej sytuacji, np. Afryka jest opisana bardzo małą ilością danych
- podczas interpretacji należy pamiętać o coverage, jeśli jest niski mamy do czynienia z obciążeniem i możliwymi błędnymi wnioskami
- w Europie mamy najwięcej czujników, a tym samym zebranych pomiarów
- w krajach wysoko rozwiniętych zanieczyszczenia mają z czasem tendencje spadkowe
 jakość powietrza poprawia się
- najgorzej sytuacja wygląda w krajach takich jak Iran, Chiny, Mongolia, Irak, Indie jakość powietrza jest tam wyraźnie gorsza

Związki przyczynowo-skutkowe:

- parametry dotyczące zanieczyszczenia powietrza są ze sobą silnie dodatnio skorelowane (tak należało się spodziewać)
- analogicznie dla kolumn dotyczących pokrycia owych parametrów
- mała ilość danych dla poszczególnych rejonów może powodować gorszą jakość analiz, obciążenie, błędne wnioski
- jeżeli kraj jest bogaty/rozwijający się to jakość powietrza polepsza się (ogólne stiwerdzenie, zawsze znajdą się wyjątki od reguły) oraz są tam dokładnie zbierane dane, jest dużo czujników
- kraje biedniejsze mają gorszą jakość powietrza oraz mniejszą ilość czujników

Kontekst ML:

- dane mogłyby być materiałem treningowym dla modelu przewidującego jakość powietrza, ale jakość takiego działania mogłaby być wątpliwa
- w danych znajduje się dużo wartości brakujących, a więc model nie byłby się w stanie dobrze nauczyć
- agregacja na poziomie roku również nie daje możliwości dokładnej eksploracji danych
- dane pochodzą z ogranicznego okresu, a rejony z których są zbierane różnią się między sobą ilością i jakością - utrudnienie dla treningu modelu